

Vattendirektivet i Sverige

- Implementering generellt
- Tillståndet i kustzonen av Östersjön
- Utmaningar
- Planer framåt

Ann-Karin Thorén

Havs
och Vatten
myndigheten

HaV ansvarar för att samordna genomförandet av:

- Tre av Sveriges sexton miljömål, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans och levande skärgård, Ingen övergödning
- EU:s ramdirektiv för vatten, Vattenförvaltning
- EU:s havsmiljödirektiv, Havsförvaltning
- EU:s och Sveriges fiskeripolitik, Fiskförvaltning
- Regionala konventionerna OSPAR och HELCOM

Vattenförvaltningens organisation

Europeiska Unionen

Sveriges Riksdag

Regeringen

Nationella myndigheter

Vattendistrikt (5)

Länsstyrelser (21)

Kommuner (290) med
Miljö- och hälsoskyddsnämnder

Groundwater

"Everywhere"
Water bodies: **3025**

Rivers

> 500 000 km
Water bodies: **15 563**

Lakes

> 100 000 (> 0,01 km²)
Water bodies: **7232** (>1 km²)

26 440

Coastal waters

Water bodies: **622**

Implementering formellt

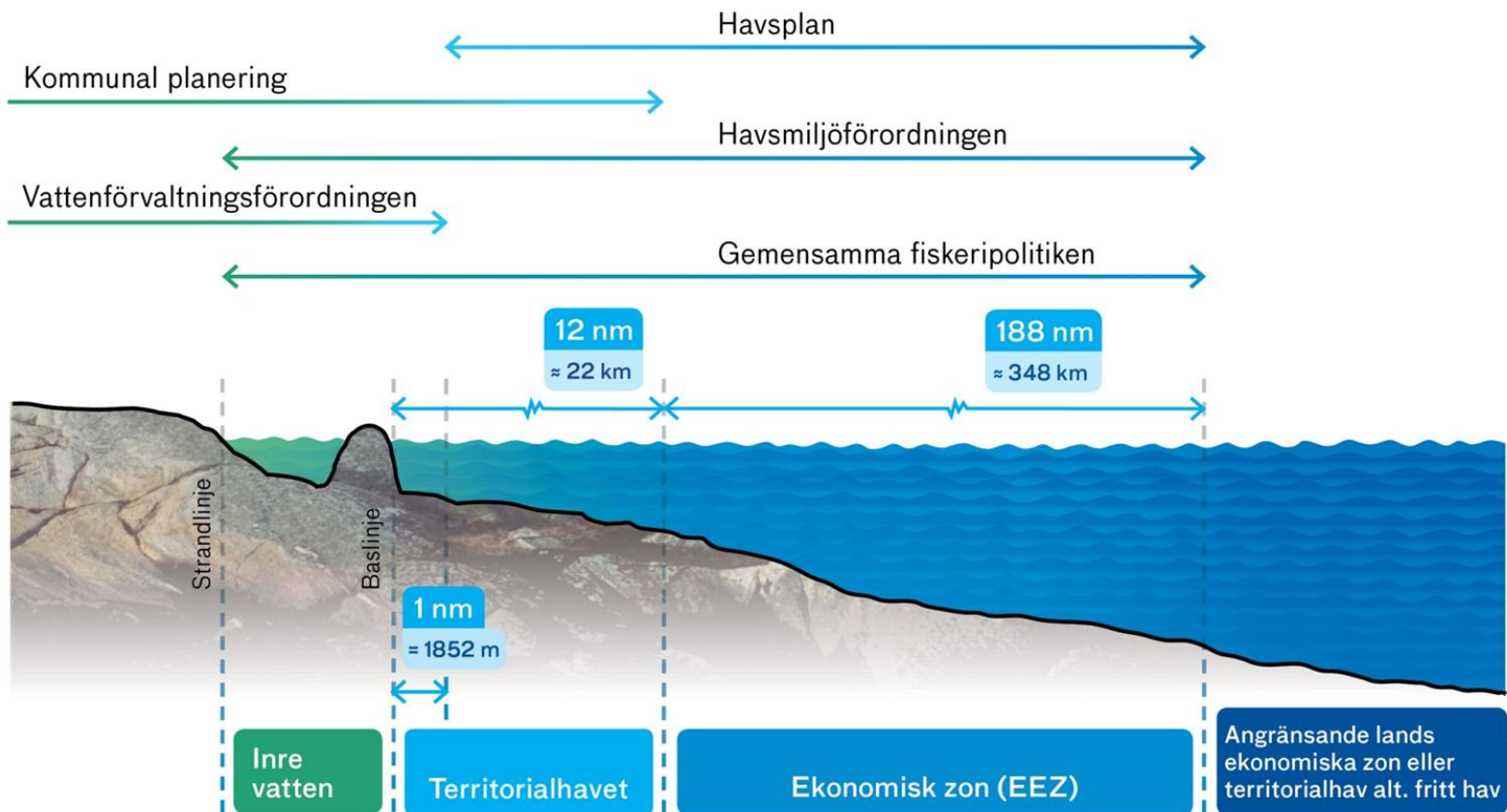
WFD -Vattendirektivet

- Ändringar i miljöbalken - (Environmental code)
 - begreppet miljökvalitetsnormer utvidgades för att implementera artikel 4 WFD
- Vattenförvaltningsförordningen 2004
- God ekologisk status, God kemisk status för vattenförekomster

MSFD -Havsmiljödirektivet

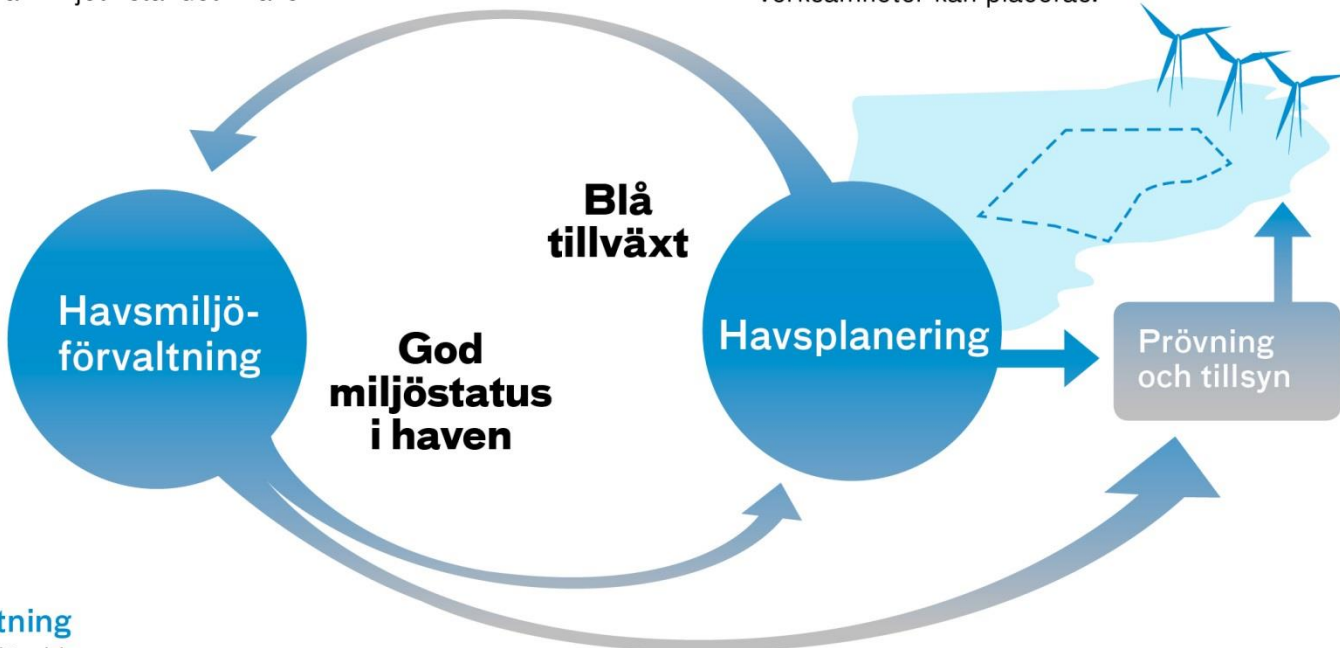
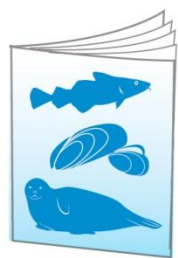
- Havsmiljöförordningen 2010
- God miljöstatus i havsområden

Överlappande regelverk i kustzonen

Vilken aktivitet som utförs var påverkar miljötilståndet i haven.

Havsplanering planerar var verksamheter kan placeras.

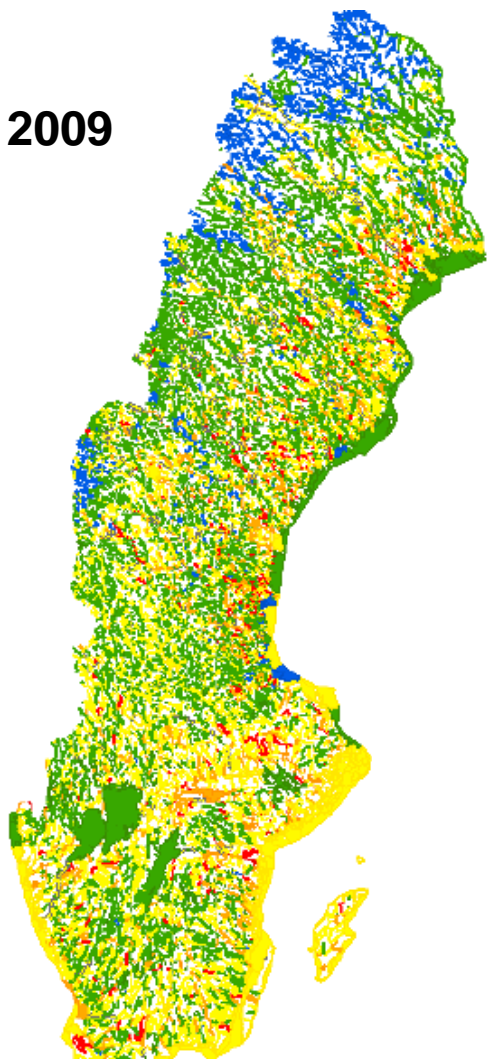
Havsmiljöförvaltning sätter målen för miljön i haven.

Havsmiljöförvaltning ger förutsättningar för fysisk planering och prövning och tillsyn av aktiviteter.

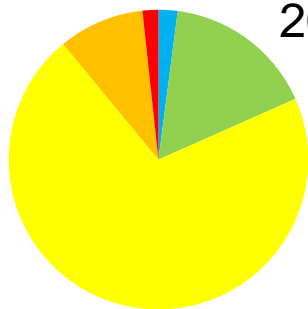
Ekologisk status

Kust- och övergångsvatten

2009

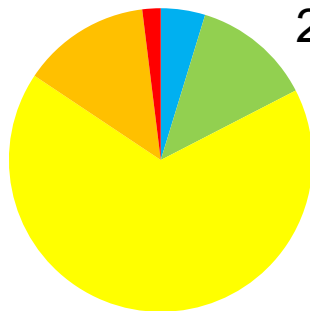

2009

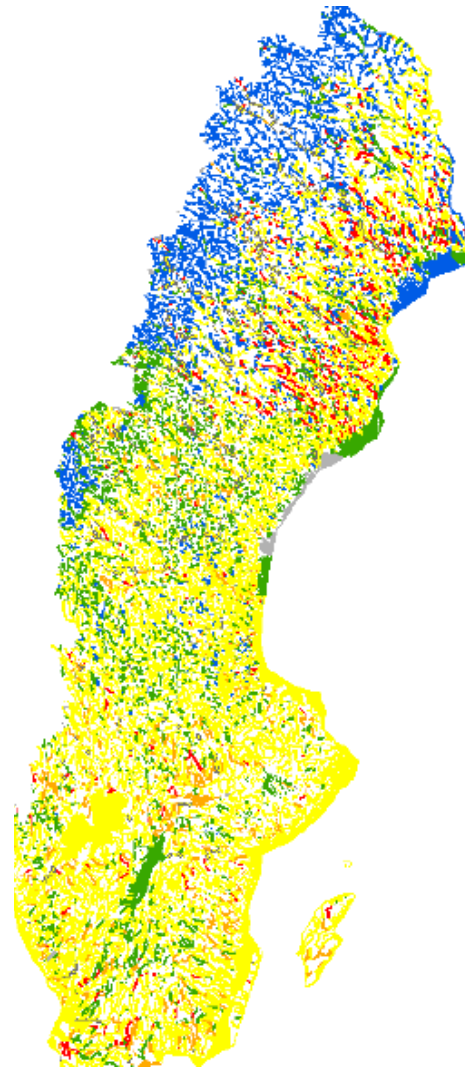
- Hög
- Göd
- Måttlig
- Otillfredsställande
- Dålig

2013

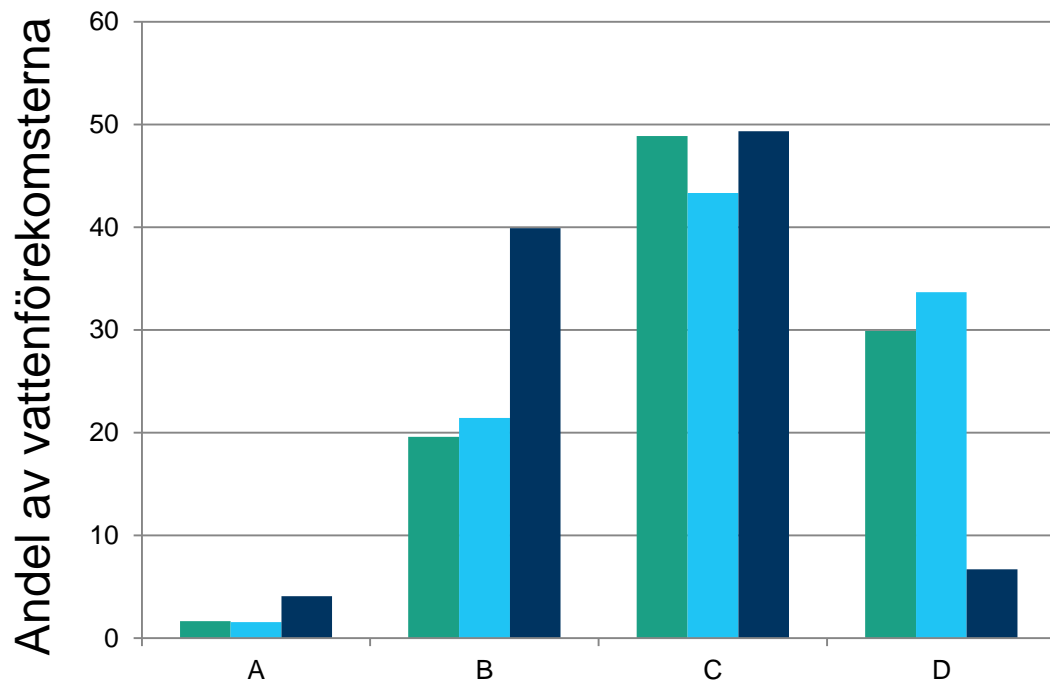

- Hög
- Göd
- Måttlig
- Otillfredsställande
- Dålig

2013

Osäkerhet i bedömningarna av ekologisk status

Klass A

Mätdata som används är representativa för vattenförekomsten och av så god kvalitet att bedömningsgrunderna kan användas för relevanta kvalitetsfaktorer.

Utslagsgivande parametrar/kvalitetsfaktorer har god marginal till God – Måttlig gränsen

■ Sjö

■ Vattendrag

■ Kustvatten inkl. övergångsvatten

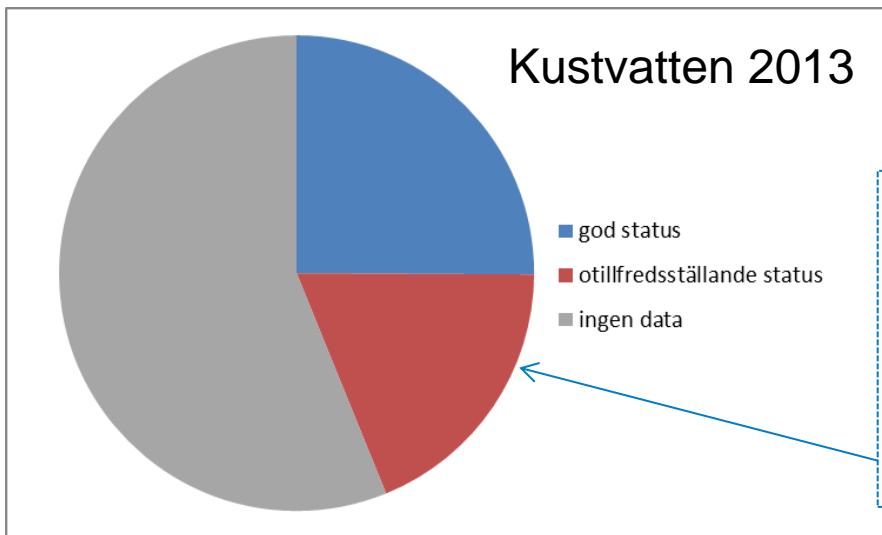
Klass C

Statusklassningen baseras på extrapolering av provtagning av god kvalitet för vatten av samma typ eller på en formell påverkansanalys samt annat underlag som styrker bedömningen exempelvis viss mätdata eller extrapolering

Kemisk status

EU-gemensamma gränsvärden

Havs
Vatten
myndigheten

Tabell 1.1. Gränsvärden för biota, uttryckta som µg/kg våtvikt.

Hexaklorbensen	10
Hexaklorbutadien	55
kvicksilver och dess föreningar	20

En eller flera mätningar på en eller flera övervakningsstationer visar på halter över gränsvärdet

Alaklor	Klorpyrifos (Klorpyrifos etyl)	Bly och blyföreningar	
Antracen	Cyklodiena bekämpningsmedel: Aldrin, Dieldrin, Endrin, Isodrin	Kvicksilver och kvicksilverföreningar	
Atrasin	DDT total (7)	Naftalen	Benso(g,h,i)perylen
Bensen	para-para-DDT	Nickel och nickelföreningar	Indeno(1,2,3-cd)pyren
Bromerade difenyletrar (5)	1,2-dikloretan	Nonylfenol (4-nonylfenol)	Simazin
Kadmium och kadmiumföreningar (beroende på vattenhårhetsklass) (6)	Diklorometan	Oktylfenol (4-(1,1',3,3'-tetrametylbutylfenol))	Tetrakloretylen
Kohetraklorid	Di(2-etylhexylftalat (DEHP))	Diuron	Trikloretylen
C10-13 Kloralkaner	Endosulfan	Pentaklorbensin	Tributylkennföreningar (Tributyltinn-katjon)
Klorfeninfos	Fluoranten	Pentaklorfenol	
	Hexaklorbensin	Polyaromatiska kolväten (PAH) (8)	Triklorbensen
	Hexaklorbutadien	Benso(a)pyren	Triklormetan
	Hexaklorcyklohexan	Benso(b)fluoranten	Trifluralin
	Isoproturon	Benso(k)fluoranten	

EU- kommissionens granskning

Havs
och Vatten
myndigheten

167 MS
Förvaltnings-
planer och ÅP

28 st
Landsspecifika
bedömningar

River Basin
Management Plans
REPORT on the implementation
of the Water Framework Directive
2000/60/EC

Dec 2012

SE 63
frågor

28 st Bilaterala
möten mellan
EU och MS

Syfte: Diskutera
bedömning och
vilka åtgärder SE
behöver vidta

Actions

SE skall
åtgärda vad
som sagts
på bilateralt
möte +
actions i
kommande
FP+ ÅP

Ansvär

Tema	Fråga/ ursprung	Action / kommentarer på bilateralt möte	SE svar	Mdep	HaV	VM/lt	SGU	NV	L-dep
------	-----------------	---	---------	------	-----	-------	-----	----	-------

Hur bör fördelningen mellan grundläggande och kompletterande åtgärder se ut?

Varför är det viktigt?

- Det är en del av implementeringen av direktivet att gå igenom nationell lagstiftning för att se om den leder till att miljökvalitetsnormer kan följas
- Har betydelse för hur åtgärderna kan finansieras

SE tillämpning:

- Grundläggande åtgärder ska utföras först och genom tillämpning MB o VFF
- Åtgärder riktade till myndigheter och kommuner ska utföras inom ramen för respektive myndighets uppdrag och budget
- Åtgärderna finansieras genom principen förorenaren betalar

För tillfället: Förslag till Åtgärdsprogram för vattendistriktet 2016-2021

- majoriteten av åtgärderna är grundläggande

Tänkbara konsekvenser:

- Åtgärdsarbetet får svårt att rymmas inom myndigheternas och kommunernas ramar
- Tillsyn, prövning och omprövning hinner inte ske i tillräcklig omfattning inom tidsramen 2021, 2027
- Miljökvalitetsnormen kan inte följas inom tidsramen

EU-kommissionen granskar

”Actions” överenskomna minnesanteckningar från bilateralt möte 6/11 2013

SE to provide information on what nutrient load reduction is necessary from agriculture to reach nutrient conditions consistent with good status in SE and to what extent the measures included in the SE PoM (**nitrate measures, WFD basic measures, WFD supplementary measures**) will bridge this gap. SE to ensure such an approach and calculations are clearly set out as the basis for consultation on measures in the second cycle.

Hur kan SE lösa detta?

- Beräkning av åtgärdsbehovet för att nå MKN
- Vad leder åtgärder inom nitratdirektivet till? Hur långt räcker de regleringar som finns?
- Identifiera behov av ytterligare regleringar som följer av införandet av WFD artikel 11.3 h
- Utredda ekonomiska styrmedel?

Exempel Hur ska fördelningen mellan grundläggande och kompletterande åtgärder för att reducera närsaltläckage från jordbruket se ut?

**”Actions” överenskomna
minnesanteckningar från bilateralt möte**

6/11 2013

SE to ensure proper consideration of WFD
in RDPs

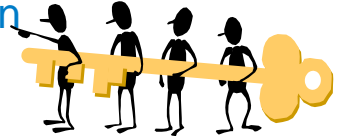
Hur kan SE lösa detta?

- Beräkning av var det finns behov av kompletterande åtgärder för att nå MKN
- Vilka åtgärder kan finansieras via Landsbygdsprogrammet?
- Samordnad uppföljning av åtgärdernas effekt

Register över utsläpp och läckage av prioriterade ämnen och särskilt förorenande ämnen

Grundläggande åtgärd WFD artikel 11.3 k) Reglering av miljögifter i ytvatten

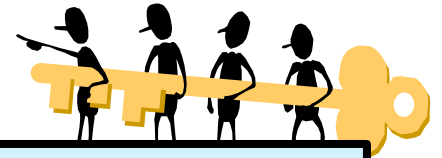
Syfte:

- Identifiera huvudsakliga källor, källfördela belastningen och tydliggöra transportvägarna.
- Utforma miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram så att tillförsel av PA och SFÄ till vattenmiljöer reduceras och att PFA kan fasa ut.
- Identifiera kunskapsluckor och behov av nya strategier och insatser
- Stödja genomförandet av havsmiljödirektivet
- Utvärdera effekten av åtgärdsprogrammen

Register över utsläpp och läckage av prioriterade ämnen och särskilt förorenande ämnen

Grundläggande åtgärd 11.3 k) Reglering av miljögifter i ytvatten

Ur registret ska information hämtas för att utgöra referens (t ex 2010-2012) för utvärdering av åtgärder för att fasa ut och reducera miljögifter (prioriterade ämnen och särskilt förorenande ämnen).

Första utvärdering av genomförandet av åtgärderna sker 2018, då information ska tas fram för rapportering till EU och kommunikation med åtgärds-SE o allmänheten bör ske

sel
sas

Sammanfattning

utmaningar o insatser framöver (kustzon Östersjön)

- **Förbättra kvalitet på statusbedömningar**
 - Anpassning och utökning av övervakning
 - Anpassning av bedömningsgrunder
- **Åtgärder för minskad tillförsel av näringsämnen**
 - översyn av regelverk för grundläggande åtgärder o andra styrmedel
- **Åtgärder för minskad tillförsel av miljögifter**
 - förbättra påverkansanalys och belastningsberäkningar för riktade åtgärder
- **Samordning inom SE och inom HELCOM**

Arbetet går vidare för att nå god status i våra vatten!

